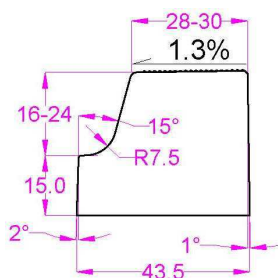
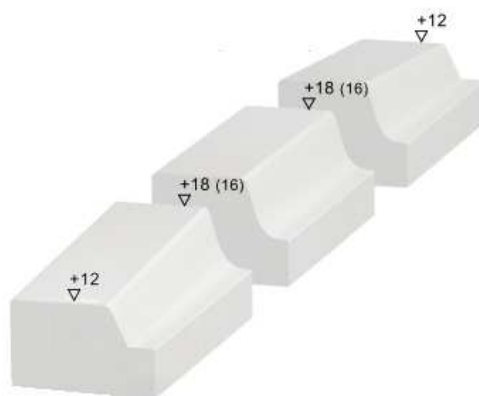

Słownik pojęć i wytyczne do materiałów, które będą zastosowane na peronach i przejściach dla pieszych.

- 1 Określenia podstawowe:
 - 1.1 Peron przystankowy – ograniczona jedną lub dwiema krawędziami budowla drogowa wyniesiona nad jezdnię i lokalizowana równolegle do jej osi, służąca do obsługi pasażerów komunikacji zbiorowej. Ze względu na lokalizację rozróżnia się następujące rodzaje peronów:
 - jednokrawędziowe zlokalizowane przy pasie ruchu (torowisku tramwajowym),
 - jednokrawędziowe zlokalizowane przy zatoce autobusowej,
 - dwukrawędziowe (wyspowe) dot. głównie pętli autobusowych.
 - 1.2 Wysokość peronu – określona w dokumentacji projektowej odległość pionowa mierzona od krawędzi jezdni (przy peronie) do górnej krawędzi nawierzchni peronu. Wysokość peronu nie może być mniejsza niż 16 cm i nie większa niż 24 cm.
 - 1.3 Powierzchnia antypoślizgowa - wierzchnia warstwa nawierzchni chodnika, peronów, krawężników systemowych, płytek wskaźnikowych wystawiona bezpośrednio na oddziaływanie od ruchu użytkowego, poddana obróbce technologicznej lub mechanicznej zapewniająca minimalną klasę przyczepności: R12 wg. DIN 51131:2014-02.
 - 1.4 Systemowe krawężniki peronowe (przystankowe) – system obejmujący budowę krawędzi peronowych, krawędzi pochylni na końcach peronów oraz krawędzi przejść dla pieszych z gotowych elementów (bez ich przycinania) tworzących wraz z zestawem płytek wskaźnikowych tzw. system nawierzchni bez barier architektonicznych dla przystanków autobusowych wraz z przejściami dla pieszych (pojedynczych przystanków oraz zespołów przystanków tworzących np. dworzec autobusowy) oraz pojedynczych przejść dla pieszych.
 - 1.5 Typy krawężników peronowych (przystankowych):
 - 1.5.1 Krawężniki peronowe autobusowe - prefabrykowane elementy do wykonania krawędzi peronu przystanku dla autobusów z górną powierzchnią zapewniającą maksymalną odporność na poślizgnięcie, o specjalnie ukształtowanym licu umożliwiającym bezpieczne podejście autobusu do samej krawędzi peronu, ograniczające krawędź peronu o określonej w dokumentacji projektowej stałej wysokości względem jezdni. Występują w odmianach prostych i łukowych.

Rys. 1. Przekrój poprzeczny.

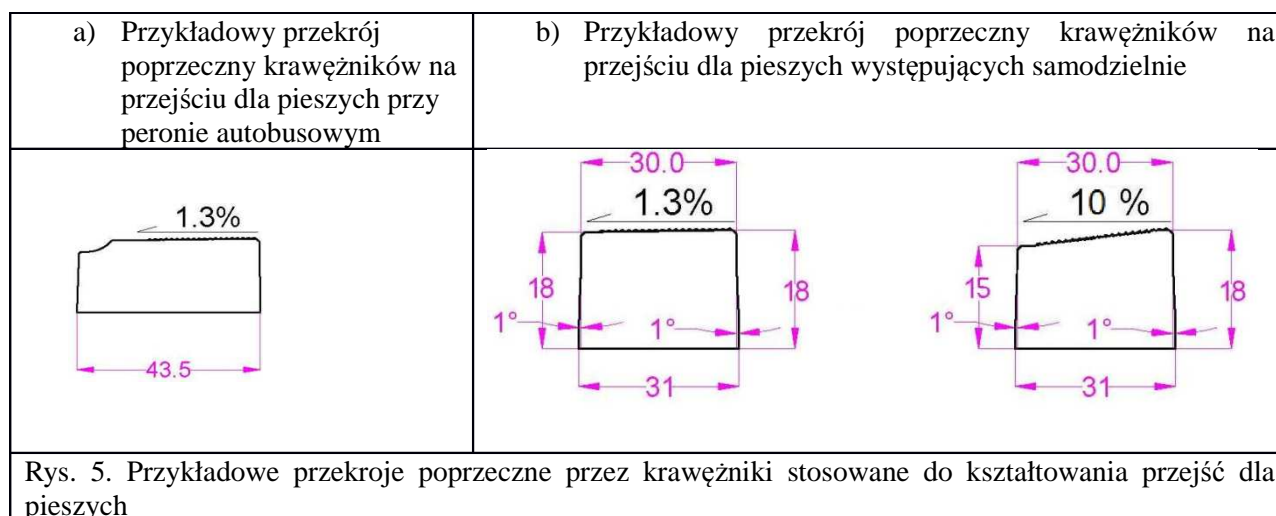

Rys.2. Krawężnik o stałej wysokości i krawężniki przejściowe.

Krawężnik peronowy przewidziany dla ruchu autobusów ma stałą wysokość od poziomu jezdni standardowo +16cm, (ze względu na kąt 15 °stopni) ściany czołowej szerokość powierzchni górnej jest odpowiednio zmienna). Standardowa długość wynosi 100 cm (ze spoiną).

- 1.5.2 Krawężniki na pochylnie peronowe - prefabrykowane elementy do wykonania krawędzi pochylni (z górną powierzchnią zapewniającą maksymalną odporność na poślizgnięcie) o zmiennej wysokości (oraz kształcie w przypadku peronów autobusowych) wynikającej z różnicy wysokości między wyniesionym w górę peronem a pozostałym chodnikiem (w tym przejściu dla pieszych).
- 1.5.3 Krawężniki na krawędzie przejść dla pieszych - prefabrykowane elementy do wykonania obniżonej krawędzi przejść dla pieszych (dostosowanej do poruszania się niewidomych, niedowidzących oraz na wózkach inwalidzkich) o specjalnie ukształtowanej powierzchni zapewniającej maksymalną odporność na poślizgnięcie.

Wszystkie typy krawężników (peronowe i na przejścia dla pieszych) posiadają specjalnie ukształtowaną górną powierzchnię antypoślizgową z wypustkami w kształcie ostrosłupa o podstawie rombu 9 mm i wysokości 2 mm. Wzór wyczuwalny przez łaskę osoby niewidomej.

- 1.6 Odmiany kolorystyczne.

W zależności od określonych w dokumentacji projektowej barw rozróżnia się odmiany:

1 - krawężnik betonowy standardowy biały (barwiony w całej masie)

2 - krawężnik betonowy barwiony (w całej masie - kolory z palety RAL).

Kolor krawężników winien odpowiadać wymaganiom określonym w projekcie budowlanym lub wykonawczym. Wykonawca przed zamówieniem dostawy musi przedstawić Zamawiającemu próbki krawężników do ostatecznego zatwierdzenia barwy i dalszego porównania dostarczanych elementów

z wzorcowymi. Beton krawężników winien być barwiony w całej masie wyrobu, w związku z tym kolorystyka ich ma ograniczenia technologiczne pod względem jaskrawości. Na przykład dla odcienia maksymalnie zbliżonego do koloru żółtego beton winien być co najmniej o barwie RAL 1002 lub bardziej jaskrawej.

1.7 Wymagania techniczne dla krawężników.

Wymagania techniczne stawiane krawężnikom betonowym określa PN-EN 1340.

Do wykonania krawędzi peronów przystankowych na styku peron-zatoka lub peron-jezdnia, należy zastosować krawężniki wykonane z betonu **C 60/75** zgodnie z normą PN EN 206-1 potwierdzone badaniami. Litej barwy białej w całej objętości, (wystające 16 cm ponad jezdnię), posiadające jako system - certyfikat spełnienia niemieckiej normy DIN CERTCO DIN 18040-3:2014-12 „Barierfrei Geprüft” (tzw. Certyfikat „Bez barier”) mówiącej o likwidacji i minimalizacji barier względem osób niepełnosprawnych w infrastrukturze miejskiej oraz komunikacji zbiorowej.

W tablicy 1. podano wymagane właściwości na podstawie normy z dodatkowymi wymaganiami zmniejszającymi tolerancje wykonania oraz wymagania odporności na poślizgnięcie oraz tekstury.

Tablica 1. Wymagania wobec krawężnika przystankowego, betonowego.

Lp.	Cecha	Załącznik	Wymagania
1	Kształt i wymiary		
1.1	Wartości dopuszczalnych odchyłek od wymiarów nominalnych, z dokładnością do milimetra	C	Dodatkowe wymaganie zmniejszające tolerancje: ± 2,0 mm
1.2	Dopuszczalne odchyłki od płaskości i prostoliniowości, dla długości pomiarowej - 300 mm 400 mm 500 mm 800 mm	C	Dodatkowe wymaganie zmniejszające tolerancje: ± 1,5 mm ± 2,0 mm ± 2,0 mm ± 2,0 mm
2	Właściwości fizyczne i mechaniczne		
2.1	Odporność na zamrażanie/rozmarzanie z udziałem soli odladzających	D	Ubytek masy po badaniu: wartość średnia $\leq 1,0 \text{ kg/m}^2$, przy czym każdy pojedynczy wynik $< 1,5 \text{ kg/m}^2$
2.2	Wytrzymałość na zginanie (Klasa wytrzymałości ustalona w dokumentacji projektowej – 2 oznaczenie wg normy T)	F	Klasa Charakterystyczna Każdy pojedynczy wytrż. wytrzymałość, MPa wynik, MPa 3 (U) 6.0 > 5
2.2 a	Minimalna klasa wytrzymałości		C 55/67 zgodnie z normą PN EN 206-1 potwierdzona badaniami
2.2 b	Klasa ekspozycji		XC4, XD3, XF4, XA2 potwierdzona badaniami
2.3	Trwałość ze względu na wytrzymałość	F	Krawężniki mają zadawalającą trwałość (wytrzymałość) jeśli spełnione są wymagania pktu 2.2 oraz poddawane są

Lp.	Cecha	Załącznik	Wymagania	
			normalnej konserwacji	
2.4	Odporność na ścieranie	G i H		Odporność przy pomiarze na tarczy
	(Klasa odporności ustalona w dokumentacji projektowej -4 – oznaczenie wg normy I)		Klasa odporności 4 (I)	szerokiej ścierniej, wg zał. G normy – badanie podstawowe ≤ 20 mm
2.5	Odporność na poślizgnięcie	I	Dodatkowe wymaganie: Klasa odporności na poślizgnięcie min. - R 12 według DIN 51130 potwierdzona badaniami	
2.5 a	Dostosowanie krawężników dla osób niepełnosprawnych		Dodatkowe wymaganie: Certyfikat baz barier DIN CERTCO DIN 18040-3:2014-12 Barrierefrei Geprüft	
3	Aspekty wizualne			
3.1	Wygląd	J	a) powierzchnia krawężnika nie powinna mieć rys i odprysków, b) ewentualne wykwyty nie są uważane za istotne	
3.2	Tekstura	J	Dodatkowe wymaganie: 1) Powierzchnia górna krawężnika winna mieć fakturę z wypustkami w formie ostrosłupów o podstawie 9 mm i wysokości do 2 mm. Wyczuwalną przez łaskę niewidomego. 2) Powierzchnia czołowa krawężnika – powierzchnia krawężnika o jednolitym nachyleniu (15°) od strony najazdu autobusów (styczna z kołami/oponami pojazdów komunikacji miejskiej) powinna być równa i gładka, a wyokrąglenie dolne na styku z jezdnią powinno zachowywać stałą wartość promienia. Kształt powierzchni powinien być identyczny i powtarzalny na każdym kolejnym krawężniku z uwagi na jej funkcję – równego prowadzenia kół	

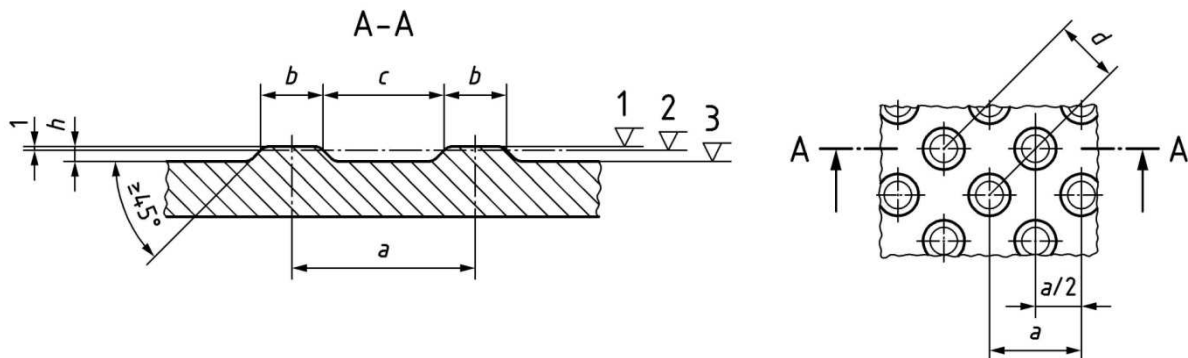
Lp.	Cecha	Załącznik	Wymagania
			pojazdu po powierzchni czołowej krawężnika, powodującego minimalizację zużycia opon tego pojazdów K.M. Nierówności po przyłożeniu do czoła krawężnika łaty nie powinny przekraczać wartości podanych w p. 1.2 nin., tabeli.
3.3	Zabarwienie	J	Różnice w jednolitości zabarwienia, spowodowane nieuniknionymi zmianami właściwości surowców lub warunków dojrzewania betonu, nie są uważane za istotne

Na krawężniki producent winien zapewnić minimum 10 letnią gwarancję na właściwości mechaniczne przy typowym zastosowaniu i utrzymaniu na peronach i przejściach dla pieszych.

- 1.8 Betonowe płytki wskaźnikowe - prefabrykowane elementy do wykonywania części nawierzchni posiadające specjalnie ukształtowane powierzchnie rozpoznawalne dotykowo w celu ułatwienia przemieszczania się osób niewidomych i niedowidzących, wchodzące w skład systemu przestrzeni „bez barier” architektonicznych. Stosowane są one w szczególności na: dworcach, węzłach przesiadkowych, peronach komunikacji miejskiej, peronach kolejowych, dojściach do peronów, windach, schodach, kasach biletowych, itp. oraz w innych miejscach gdzie jest to wskazane. Płytki wskaźnikowe o różnym przeznaczeniu łączy się w ciągi w celu spójnego oznaczenia dotykowego systemu ścieżek (linii prowadzących) i miejsc niebezpiecznych. Rozróżnia się następujące rodzaje płytek wskaźnikowych:
- 1.8.1 Płytki ostrzegawcze - pole decyzji- prefabrykowane płyty betonowe barwy żółtej, ze specjalnie ukształtowaną górną powierzchnią z wypustkami w kształcie stożka ściętego stosowane w celu zasygnalizowania strefy decyzji (pola uwagi). Służą do poinformowania osoby niedowidzącej, niewidomej, że w miejscu ich występowania jest możliwość (lub konieczność) zmiany kierunku, lub że w miejscu ich występowania znajduje się obszar podwyższonego zagrożenia, tj: ostrzeganie przed potencjalnymi niebezpieczeństwami wynikającymi z istniejących barier architektonicznych i technicznych, jak np. schody, windy, windy, maszyny biletomaty itp.

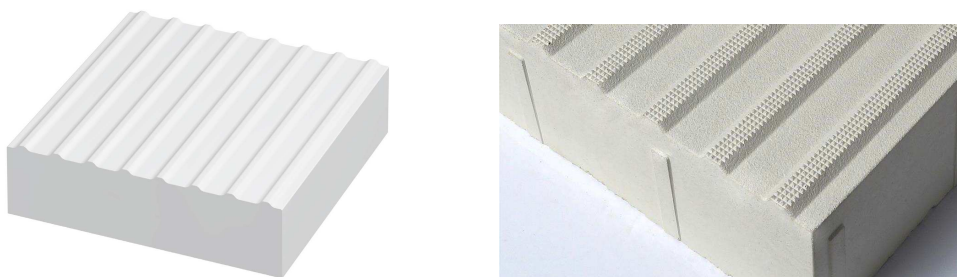
Rys. 6. Płytki ostrzegawcze (pole decyzji)– szczegół powierzchni. Diagonalne (asymetryczne) rozstawienie stożków

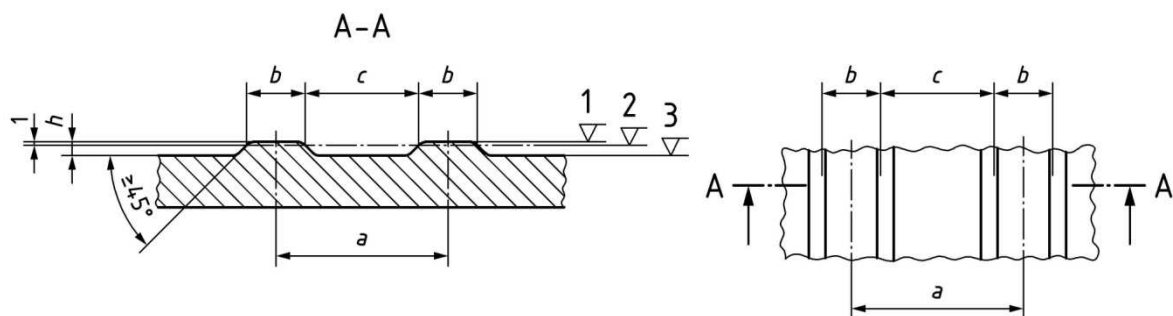
$a = 58-60 \text{ mm}$, $b = 20-22 \text{ mm}$, $c = 37-39 \text{ mm}$, $d = 40-42 \text{ mm}$, $h=4.5\div 5 \text{ mm}$ i (przy tolerancji 0.5mm) zawsze $h^3 4.5\text{mm}$

Rys 7. Wymiary wypustek płytki ostrzegawczej na podstawie normy DIN 32984

- 1.8.2 Płytki kierunkowe (prowadzące) -prefabrykowane płyty betonowe barwy białej, ze specjalnie ukształtowaną górną powierzchnią z wypustkami trapezowymi, umożliwiające osobom niewidomym i niedowidzącym utrzymanie odpowiedniego kierunku poruszania się, stosowane do wyznaczania jak najkrótszej i bezpiecznej trasy łączącej ważne punkty węzła przesiadkowego lub przystanku. Rozróżnia się dwa typy płytek ostrzegawczych: a) płytki ostrzegawcze symetryczne o przekroju trapezu równobocznego, b) płytki ostrzegawcze asymetryczne o przekroju trapezu prostokątnego

Rys.8. Płytki kierunkowa symetryczna (o przekroju trapezu równobocznego) - prowadząca- szczegół powierzchni

$a = 37\div 39 \text{ mm}$, $b = 9\div 11\text{mm}$, $c = 27\div 29 \text{ mm}$, $h=4.5\div 5\text{mm}$ i (przy tolerancji 0.5 mm) zawsze $h^3 4.5 \text{ mm}$

Rys 9. Wymiary wypustek płytki prowadzącej na podstawie normy DIN 32984

←jezdnia (kierunek montażu) chodnik→

Rys.10. Płytki kierunkowa z wypustkami trapezoidalnymi asymetrycznymi o przekroju trapezu

	Załącznik Nr 18 do Opisu przedmiotu zamówienia dot.: projektu pn. „Budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb LOF”	Strona 6 z 8

prostokątnego - (stosowane tylko na pochylniach dla wózków inwalidzkich).

1.9 Odmiany kolorystyczne:

W zależności od przeznaczenia rozróżnia się odmiany:

1 – płyty standardowe–białe w całej masie,

2 – płyty barwione w całej masie żółte i inne kolory.

Kolor krawężników winien odpowiadać wymaganiom określonym w pkt. 1.6

1.10 Wymagania techniczne dla płyt wskaźnikowych

Tablica 2. Wymagania wobec płytek wskaźnikowych, ustalone w PN-EN 1339 do stosowania w warunkach kontaktu z solą odladzającą w warunkach mrozu

1	Właściwości fizyczne i mechaniczne							
1.1	Odporność na zamrażanie/rozmrężanie z udziałem soli odladzających	D	Ubytek masy po badaniu: wartość średnia $\leq 1,0 \text{ kg/m}^2$, przy czym każdy pojedynczy wynik $< 1,5 \text{ kg/m}^2$					
1.2	Wytrzymałość na zginanie/zrywanie	UT	Klasa Charakterystyczna Każdy pojedynczy wytrż. wytrzymałość, MPa wynik, MPa 35.T 4.0 EN 13748-2:2004					
1.3	Minimalna klasa wytrzymałości		C 60/75 zgodnie z normą PN EN 206-1 potwierdzone badaniami					
1.4	Klasa ekspozycji		XC4, XD3, XS3, XF4, XA2 potwierdzone badaniami					
1.5	Trwałość ze względu na wytrzymałość	F	Płytki mają zadowalającą trwałość (wytrzymałość) jeśli spełnione są wymagania pkt-u 1.2 oraz poddawane są normalnej konserwacji					
1.6	Odporność na ścieranie	I	<table><tr><td rowspan="2">Klasa odporności</td><td>Odporność przy pomiarze na tarczy szerokiej ściernej, wg zał. G normy – badanie podstawowe</td></tr><tr><td>$\leq 18 \text{ cm}^3/50 \text{ cm}^2$</td></tr><tr><td>4</td><td></td></tr></table>	Klasa odporności	Odporność przy pomiarze na tarczy szerokiej ściernej, wg zał. G normy – badanie podstawowe	$\leq 18 \text{ cm}^3/50 \text{ cm}^2$	4	
Klasa odporności	Odporność przy pomiarze na tarczy szerokiej ściernej, wg zał. G normy – badanie podstawowe							
	$\leq 18 \text{ cm}^3/50 \text{ cm}^2$							
4								
1.7	Odporność na poślizgnięcie	I	Powierzchnia górna wypustek płytki winna mieć fakturę antypoślizgową wysokości około 0.5mm. Klasa odporności na poślizgnięcie musi być co najmniej R 12 według DIN 51130 potwierdzona badaniami					
1.8	Dodatkowe wymaganie:		Certyfikat bez barier DIN CERTCO DIN 32984:2011-10 Barrierefrei Geprüft					
1.9	Siła niszcząca	110	<table><tr><td>Charakterystyczne obciążenie niszczące [kN]</td><td>Minimalne obciążenie niszczące kN]</td></tr><tr><td>11</td><td>8,8</td></tr></table>	Charakterystyczne obciążenie niszczące [kN]	Minimalne obciążenie niszczące kN]	11	8,8	
Charakterystyczne obciążenie niszczące [kN]	Minimalne obciążenie niszczące kN]							
11	8,8							
1.10	Zabarwienie		Różnice w jednolitości zabarwienia, spowodowane nieuniknionymi					

			zmianami właściwości surowców lub warunków dojrzewania betonu, nie są uważane za istotne.

Ponadto, na płytki wskaźnikowe producent winien zapewnić minimum 10 letnią gwarancję na właściwości mechaniczne przy typowym zastosowaniu i utrzymaniu na peronach i przejściach dla pieszych.

Ponieważ norma PN-EN 1339 – Betonowe płyty brukowe – w zasadzie nie uwzględnia płyt brukowych o dodatkowych cechach umożliwiających rozpoznawalność ich dotykowo lub wzrokowo producent może przedstawić deklarację zgodności ich z odpowiednim normami DIN. Płytki nie mogą mieć jednak właściwości fizycznych i mechanicznych gorszych niż podane w tablicy 4 na podstawie kryteriów normy PN-EN 1339.

1.11 Aspekty wizualne.

Górna powierzchnia płytek wskaźnikowych oceniana zgodnie z załącznikiem J normy PNEN 1339 nie powinna wykazywać wad, takich jak rysy lub odpryski. Faktura winna być zgodna z fakturą zatwierdzonych próbek płyt. Powierzchnia peronu przystankowego i przy przejściach dla pieszych wykonana z kostki bezfazowej lub z minifazą. Przy płytkach wskaźnikowych winien być pas min. 30 cm koloru kontrastowego (np. grafitowego przy białych płytkach wskaźnikowych).

- 2 Normy związane z płytami wskaźnikowymi, krawężnikami peronowymi i na przejścia dla pieszych:
 - 2.1 PN-EN 1339 Betonowe płyty brukowe. Wymagania i metody badań.
 - 2.2 PN-EN 206-1 Beton. Część 1: Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność.
 - 2.3 PN-B-06250 Beton zwykły.
 - 2.4 PN-EN 197-1 Cement. Część 1: Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementu powszechnego użytku.
 - 2.5 PN-EN 13043 Kruszywa do mieszanek bitumicznych i powierzchniowych utwaleń stosowanych na drogach, lotniskach i innych powierzchniach przeznaczonych do ruchu.
 - 2.6 PN-EN 1008 Woda zarobowa do betonu. Specyfikacja pobierania próbek, badanie i ocena przydatności wody zarobowej do betonu, w tym wody odzyskanej z procesów produkcji betonu.
 - 2.7 DIN CERTCO DIN 32984:2011-10 "Barrierefrei Geprüft".
 - 2.8 DIN 51130 Prüfung von Bodenbelägen - Bestimmung der rutschhemmenden Eigenschaft – Arbeitsräume und Arbeitsbereiche mit Rutschgefahr, Begehungsverfahren – Schiefe Ebene.
 - 2.9 DIN V 18500: Betonwerkstein - Begriffe, Anforderung, Prüfung, Überwachung.
 - 2.10 DIN CERTCO DIN 18040-3:2014-12 „Barierfrei Geprüft.

UWAGA: W przypadku braku pokrycia załączonych wzorów w stosunku do unikalnych uwarunkowań miejscowych, prowadzenie osób niewidomych i wyznaczanie stref bezpieczeństwa należy wykonywać zgodnie z normą DIN 32984:2011-10.